

Пише
Милан МИЈАЛКОВСКИ

УБИСТВА ВОЈНИКА У ЛОНДОНУ И ПАРИЗУ

Неизвесност одбране од „самоуких терориста“

41

Терористички напади у Лондону (22. маја) и Паризу (25. маја), у којима је на бруталан начин мачетама убијен британски војник Ли Ригби и ножем рањен француски припадник војске Седрик Кордије, несумњиво су у вези с терористичким нападом у Бостону (15. априла), будући да су их извели „самоуки терористи“. Наиме, Лија Ригбија убили су Мајкл Адеболоаџо (28) и Мајкл Адебовале (22), Британци нигеријског порекла, а Седрика Кордијеа напао је тридесетогодишњи мушкарац северноафричког порекла.

Иако је британска полиција 26. маја ухапсила још три особе због основане сумње да су повезане са завером за убиство британског војника, многе чињенице указују на то да је на сцени нови облик исламистичког тероризма, чији су носиоци „придружене снаге“ Ал Каиде. То потврђује и изјава двојице Британаца који су напали Ригбија: „Младић је убијен зато што је британски војник који је убијао муслиманске жене и децу у Ираку и Авганистану. Кунемо се Алахом Свемогућим да се никада нећемо престати борити против вас...“.

Реч је о „неотклоњивим“ узроцима исламистичког тероризма, односно о „издаји ислама“, како их је квалификовао британски премијер поводом поменутог убиства у Лондону, узроцима који „производе“ радикалне исламисте чији је репрезент терористичка Ал Каида, а који су изнедрили још многе терористичке групе и самосталне терористе широм света. Њихова је фанатизованост тотална.

Одбрана било које државе од радикалних исламиста врло је компликована и неизвесна, првенствено због тога што они следе једно од неколико легалних и легитимних учења (школа) у исламу, за која чврсто верују да су исправна – треба да им се врате муслимани („вероодступници“) свих других школа у исламу, а грађани других вероисповести („неверници“) да пређу у ислам. Ради постизања таквог циља одлучни су да употребе сва средства. Себе доживљавају као једине браниоце ислама.

Иако многе државе чине напоре да спрече и сузбију такав екстремизам, само су делимично успешне у томе. Заправо, радикални исламисти наносе највећу штету исламу. Већина муслимана противи се њиховом насиљу; код грађана у земљама чије вредности нападају изазивају подозрење, док код

десничара подстичу „осветничке нападе“ на муслимане и њихове верске објекте.

Одбрана западноевропских земаља од радикалних исламиста била је непосредно после 11. септембра 2001. извеснија него данас. Милитантни екстремисти били су организовани у „спавајуће“ ћелије Ал Каиде, која их је „будила“ у погодном тренутку (на пример, у Мадриду 2004, Лондону 2005. и 2006. године). Антитерористичке службе држава Западне Европе показале су умешност и ефикасност у откривању и онеспособљавању припадника различитих „филијала“ Ал Каиде.

Истовремено, регистровале су нову стратегију исламиста – њена суштина јесте да се чланови самостално опредељују, припремају и изводе терористичке нападе. Реч је о екстремистима који респектују способност обавештајних служби да детектују њихово организовање. Стога, они не стварају групе, ћелије, већ самостално испољавају насиље.

Одбрана од тероризма, на тај начин, постаје знатно неизвеснија, а ангажовање безбедносних служби обимније, јер су у трагању за потенцијалним терористима усмерени на већи број грађана, нарочито на муслимане у сопственој земљи. Често су приликом откривања таквих „самоуких терориста“ могући пропусти, а оперативни надзор свих регистрованих захтевао би велико исцрпљивање одбрамбених ресурса.

Корично, компликованост одбране од таквог облика тероризма потврђује и чињеница да перјанице селефијског учења у исламу у континуитету „производе“ нове исламисте, а да друштва и државе које они нападају не показују одговарајућу моћ да ваљано интегришу исламисте у своје структуре и одврате их од терористичког деловања. ■

Радикални исламисти наносе највећу штету исламу. Већина муслимана противи се њиховом насиљу; код грађана земаља чије вредности нападају изазивају подозрење, док код десничара подстичу „осветничке нападе“ на муслимане и њихове верске објекте.